

Ramus Olivæ,
SIVE
CONCIO 'Eipho-din uxni'
HABITA
AD CLERVM
in Templo Beatæ Mariæ
O x o n. 8° Iunii pro
inchoando Termino.

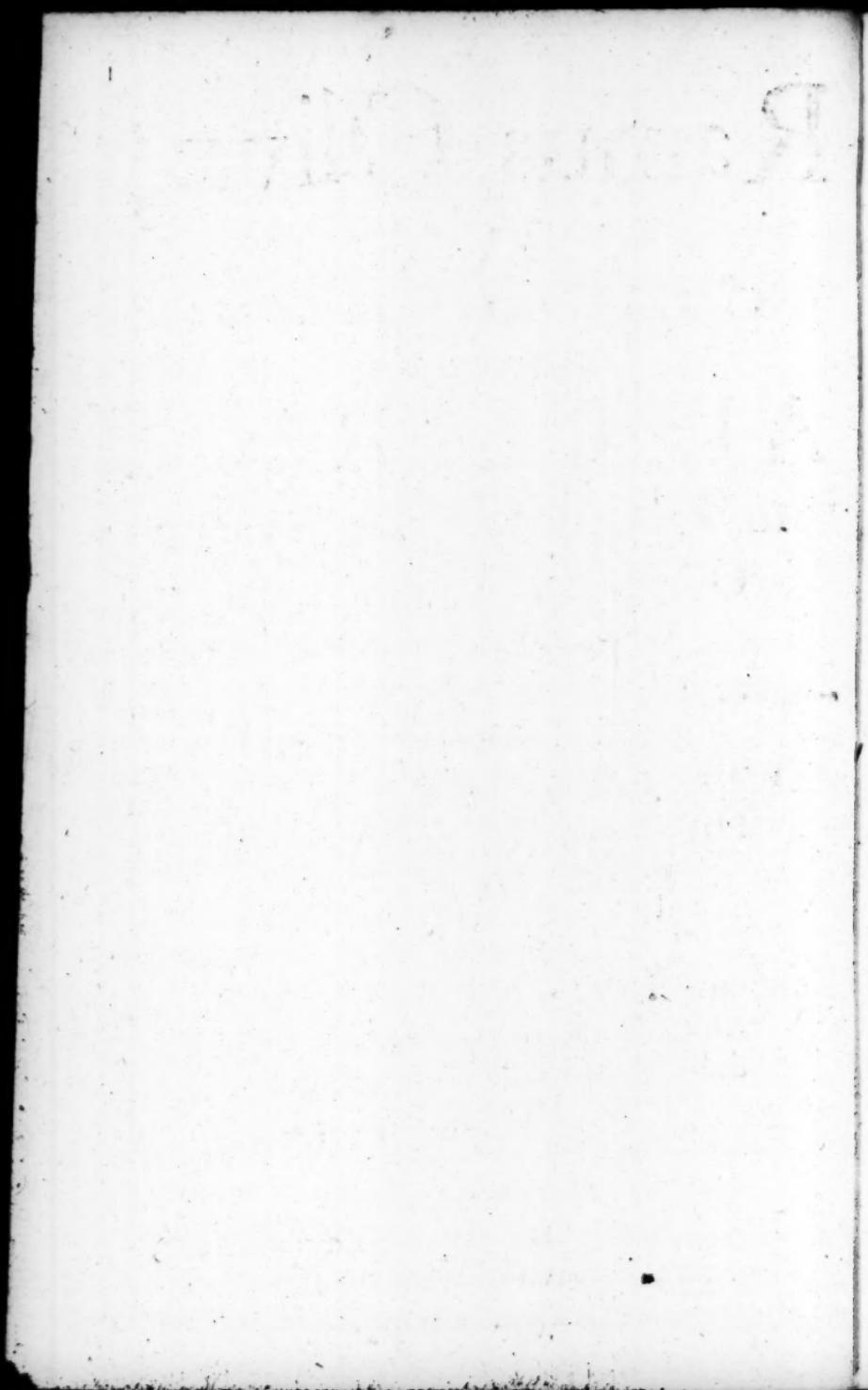
A

JOHANN E W A L L, Doctore in
Theologiâ, & Collegii Ædis
Christi Præbendario.

Dominus sedet in diluvio, Dominus dabit
fortitudinem populo suo, Dominus
dabit populo suo benedictionem.

PACIS Psal. 29. 10.

OXONIÆ
Excudebat LEON. LICHFIELD,
Impensis RICH. DAVIS
Anno Dom. 1653.

Illustriſſimo
VIRO,
HEROI MAVORTIO
DOMINO
OLIVERIO CROMWELLIO,

Copiarum militarium intra
Britanniae & Hiberniae in-
ſulas DUCI GENE-
RALI, Ἀρχιτεκτηγῷ in-
victiſſimo, Honoratiſſimo
Academie Oxoniensis C A N-
C E L L A R I O, Artium,
Studiorumq; Περιφέρεια &
Propugnatori inſigniſſimo.

Gratia & Pax

Q. 11.

Q. 12.

EPISTOLA DEDICATORIA,

Daveniam,
Militiae Britan-
nicæ auspica-
tissime IMP-
PERATOR,
si hac mea do
PACE conci-
unculâ litare ausim Vestrae Claritu-
dini, & unico OLIVÆ RAMO
tot PALMARVM DOMI-
NO gratulari.

Est certè PAX victoriæ filia, filia
* 3 inquam

EPISTOLA

inquam palmaris victoriae, quæ gen-
stit C A P U T tam magnificum,
dimissis alis blandè & placide
circumvolitare, seu potius lambere
& demulcere: ut flamma olim ca-
put S E R V I I, cum ad honoris
fastigium traheretur.

Nas insuper colimus armatam
Pallada, cum Ἐκατηβόλῳ Apolline, &
sub auspiciis Vestris militamus:
quem U N U M in hac bellorum
alea & motarum gentium tremen-
dā vertigine, in hoc turbarum salo
& fluctuantis mundi lubricā con-
dizione Præsidium vite, Columnam
justitiae, Pugilem Evangelii, Atlan-
tem Academiæ, ipsumq; Ἐργάμα
vacillantis Reipublicæ (ut B A S I.
L I U S fuit Ecclesiæ) agnoscimus

¶

DEDICATORIA.

Et profitemur, non minus Artium patrocinio clarum Et inclytum quam Armorum præfectura exelsum Et glriosum.

Feras itaq; Musarum cultus tanquam Palmas lemniscatas, sinasque

Inter victrices hederam TIBI
serpere laurus.

Habent sua Literæ coronamenta,
TE que præside duplici jure incedunt laureatæ, alicundè à Naturâ
alicundè à victoriâ, quarum elogii,
divina Potentiorum merita Æternitati consecrata ad Cœlum usque
panegyricè efferuntur, Et Heröica
Majorum virtus superbire aliquando solet Et triumphare.

HOME RVM optabat gestorum

EPISTOLA

rum Encomiasten **M A C E D O N I**
C U S I M P E R A T O R, cùm
gemens astaret **A C H I L L I S**
tumulo, beatumque diceret propter
M Æ O N I D I S preconium; **T U-**
O Honori plures inserviunt **H O-**
M E R I, **M E R C U R I I** plures,
Næ Sexaginta è fortibus **I S R A-**
E L I S, & Mercurialium virorum
U N I V E R S I T A S, quibus
obtendis Vexillum gratiæ, exemplo
C H R I S T I Vexillum amoris
Dilectæ sue obtendentis.

*Maſte HEROS tèr inclyte,
Culmen PACIS, Fulmen BEL-
LI cum ordinatâ acie & ueguroſſλω
exercitu, utq; securius in PACE
agatur, cincto femore gladio
TUO (ſi fas dicere) inequita
propter*

DEDICATORIA

propter verbum mansuetudinis
et justitie, quoàd viçtrices Aqui-
las per omnes Mundi provinci-
as,

— Que sunt à Gadibus,
usque

Auroram et Gangen —

Triumphali more circumtuleris,

Signa pro signis, insignia pro in-
signibus ad DEI gloriam, & fi-
dei incrementum, ultra columnas
HERCULIS positurus, quà vel
Judäismus vel Turcismus, vel Athe-
ismus, vel Paganismus cum fædo
idolorum cultu uspiàm dominan-
tur.

I B O N E, quò virtus T V A
T E vocat, i pede fausto.

Cum lustraret Mundum ingen-
tibus

EPISTOLA

*tibus copiis ALEXANDER,
magnus olim totius Orbis Domi-
tor cicurabat gentes feras, & ad
cultum civilis vitæ redigebat;
pietas Vestra cicuratas gentes
convertat, & conversas gentes
sanctificet per Cognitionem JESV
CHRISTI, & agnitionem
veræ fidei, ad locupletandum Pa-
radisum, & ruinas Angelorum
aliquatenus instaurandum (nos
siquidem erimus sicut Angeli)
in cœlo Beatorum,
---dabunt sedes ubi fata quietas;*

*Ita demum eveniet ut Cim-
merii homines quos Sol Justitiae
nunquam illustravit,*

*Ουδέποτε Ήλιος γένεται οὐκ οὐρανοί,
plaudant sibi de Catenis salutari-
bus, dicantq; invicem periisse-
mus*

DEDICATORIA.

mus nisi periissimus, vincis corporibus at solutis animabus, perdita libertate at parta felicitate, admirabili beneficio Divina misericordiae & Salvatricis gratiae.

Faveas interim, foveasq; gemellos fontes bicipitis Parnassi, gemellos fomites religionis Orthodoxæ, ubera dicam an Viscera Academiarum fecundissimæ? Tabernacula dicam an alvearia Musarum jucundissimæ? lacte & melle penitioris Theologie, & polioris discipline, stibunda **GEN-TIS** corda, tanquam arida **EDIONIS** vellera benignè & suaviter irrorantia, irrigantia?

Obtinent

EPISTOLA

Obtinent plurimūm, neque unquam ferè excidunt molimina Sanctorum, quæ habent auspiciem DEUM, comites Musas, adjutricem Gratiam, auxiliares Literas, & postremò tanquam humiles pedissequas fideles & humiles Orationes.

Nos itaq; Athenienses T U I, flexo poplite, & voto supplice manus precesq; apud DEUM expandimus, ut JACOBI more cum Angelo congressus evadas ISRAEL, potens apud homines, quia potens apud DEUM, MOSIS æmulus, JOSHUÆ similis, DOMINO EXERCITUUM in omni bono opere, veluti Columnâ ignis precedente

DEDICATORIA

cedente; neque minus Fortunâ bellicâ quam Virtute cælicâ Augustum superes, diuturniorem PACEM & firmiorem requiem (si DEO placuerit) MAGNÆ BRITANNIÆ consecutus, nascente CHRISTO (cuius nomen est ORIENS) in cordibus fidelium, non denùo per generationem carnis, sed continuò per renovationem Spiritus ad vitam & gratiam, ad salutem & gloriam, nullis sæculorum finibus terminandam.

Seorsim verò cum de PACE dixerim, ~~nil aliud dixi~~

Pars mihi PACIS erit dextram tetigisse —

Dextram Virtutis, dextram Fortitudinis tot præliis insignitam tot

EPISTOLA

*tot victoris nobilitatam, ut cœlum
digito videatur tetigisse: Neque
dubium est quin certamina & mi-
racula tam dextrè & feliciter a-
perto Marte gesta, digito ipsius
DEI fuerint expedita.*

*Quo magis expetit OLIVÆ
sua folia LAUREÆ Vestre foli-
is innexa & complicata, seu potius
innixa & obsecundantia tanti
DUCIS manibus, ne dicam pe-
dibus offendere & substernere,*

EXCELLENTIÆ

Vestre quam humillimè

devotus,

Johannes Wall.

RAMUS OLIVÆ.

1

LUCAE Cap. 24. Ver. 36.

Hæc autem loquentibus iis, stabant
JESUS in medio eorum, di-
ditque eis PAX VOBIS.

DSUM
(Fratres)
cum ra-
mo oli-
va, & vi-
rentibus
foliis, in-
star co-
lumbæ ad
arcam No-
e remeantis: post fluctus & di-
luvia

A

luvia

luvia , post motus & incendia,
post turbas & prælia, post metus
& discrimina , clades & funera,
strages & facinora , omni pænè
Christiani orbis regione , cæde &
sanguine , cruento & sanie, terrâ,
mariq; inundante. Post varios
casus & infanda certamina , ante
fines sæculi qui *Nobis* obvenere,
& suprema inclinantis mundi
tempora inaudita.

Adsuin vobis de Cœlo Fæcia-
lis, Angelus pacis , pacificus Iri-
næus : aperite fenestras aurium,
pandite ostia animarum , & tam
dextræ aviculæ in secretissima
cordis penetralia & quasi adyta
aditum patefacite. Quod si ve-
rò pedes eorum , qui annuntiant
pacem , grati fuerint & speciosi,
quanto magis ora vultusq; , ser-
mo & conspectus , ipsa denique
salutatio præconis Evangelici ,
seu potius Domini nostri J E S U
CHRISTI,

CHRISTI, universo Atheniensium Choro, jam primo *auspiceante termino*, pacem & gratiam, salutem & benedictionem à DEO patre conferentis.

Similis videtur hujus sententiolæ complexio, ubi CHRISTUS suum habet *xaës* & salvare jubet Salvator omnium, unicus DEI filius in sæcula benedictus. Vox fuit *Johannes* in eremi solitudine, verbum CHRISTUS in doctrinæ claritudine, verbum Pacis & lætitiae, verbum consolationis & fiduciæ, turbatis discipulorum animis, & præ Judæorum metu labascentibus, cùm vespere coacti in domum *Hierosolymis*, clauderent fores, & müssitarent invicem quæ gerabantur publicè, peterent lattebras, & de gravissimis Theologiae mysteriis intra parietes disceptarent.

*Hæc autem loquentibus iis,
stabat JESUS in medio eo-
rum, dicitque eis PAX VOBIS.*

Eccum verba melle & favo
dulciora, cuiusmodi spirant ope-
rari balsamum & aromata, odore in
vitæ in medio Tabernaculi, ab
arbore vitæ in medio Paradisi.

Quæ videntur potissimum ob-
servanda sunt,

DOMINI	<i>Situs,</i>	{	{	Φανέρωσις
	&			seu
	<i>positio</i>	{	magis placet	Manifestatio-
	vel quod			n.
	<i>Stabat JESUS in medio</i>	{	magis placet	
	<i>corum.</i>			
	<i>Votum,</i>	{	quod fa-	Ομιλία
	&			seu
	<i>Benedictio</i>	{	magis miliare	Salutatio.
	vel			

Dicitq; iis *PAX VOBIS.*

Vtraq; habent ansam præja-
centem,

centem, & insigni temporis circumstantiâ muniuntur, cùm loquerentur invicèm, & magnalia DEI celebrarent.

*Stabat JESVS in medio eorum:
ibi præsentia singularis.*

*Dicitq; eis, PAX VOBIS:
ibi gratulatio salutaris.*

Hæc interim loquentibus discipulis: ibi religiosus sermo, & discursus exemplaris, quo Cœlum & terra, supera & ima tanquam Apollinis Cantu aut Orphei Lyrrâ permoventur: Ubi enim studium sapientiæ, & sermonis pietas, ibi præstò erit Dominus JESUS.

Hæc autem loquentibus iis, stabant JESVS in medio eorum, dicitq; eis, PAX VOBIS.

Jacta habetis conciunculæ fundamenta, aurum, argentum, nè dicam lapides pretiosos conabor superstruere, orfurus mo-

6 RAMUS OLIVÆ.

dò à discursu Theologico, & de sermone Apostolorum primâ vice sermonem habiturus.

Hæc autem loquentibus iis, stabant &c.

Hæc autem loquentibus iis. Quænam verò loquentibus iis? Humana & ludicra, Ægypti fercula, aut præsentis vitæ Commoda, stipulam & fænum, luttum & cænum redolentia? De coacervanda pecunia, de comparandâ gloriâ, de amplificando imperio, de saturandâ libidine? Apage mundi gaudia, carnis blandimenta, fucata, incerta, fugacia, euanida.

----- *non est mortale quod optant,*

Quod ambiunt cœlestes aquilæ, sublimes animæ, piæ mentis ardore, tanquam igneo quodam vehiculo, & quadrigâ super æthera elevatæ: transvolant ista in medio posita, & tanquam

quam *σινθάλα* aspernantur, propter eminentiam cognitionis J E S U C H R I S T I, ut merita ipsius perfectè comprehendant, *καὶ τὰ πλανηταὶ ἀναστοῖς* ad Philip-penses 3.

Omnis Sermo & Oratio, omnis cura & meditatio circa Domini gesta & Oeconomiam versatur & impenditur: quò venērit, quæ subierit, quanta gesserit, quomodo triumphārit, quām magnificè & gloriosè devicto satanā & spoliatis hostibus super aspidem & basiliscum ambulaverit, leonem & draconem protriverit & conculcārit. Postquam enim Dominus J E S U S ab inferis remeāsse, præbuit seipsum conspiciendum discipulis redeuntibus à sepulchro, peregrinantibus in viâ, ubi multa de seipso exposuit vaticinia, sumpto pane benedixit, iisq; tribuit

8. RAMUS OLIVÆ.

tribuit in salutem animarum,
Quantus inde zelus? quanta de-
votio? inflammantur corda, in-
cenduntur studia, quin & disci-
puli viso Domino plurimum
gavisi mirantur, stupent, vene-
rantur, adorant, præsentem co-
lunt, absentem prædicant, avo-
lantq; protinus ad locum Ta-
bernaculi, ubi convenerant un-
decem; pleni musto, referti gra-
tiâ; ut fracti utres erumpunt
subito in vocem jubilationis, &
eructant verba divinitus inspi-
rata, ab abundantia cordis abun-
dantiam suavitatis. Gestunt
enim & tripudiant eloqui, mæ-
sis fratribus, ærumnâ & vigiliis
pænè confessis, qualia iis ad E-
maum profecturis in viâ conti-
gere, & quomodo fuit agnitus
in panis fractione; sive panem
Eucharistiæ in Sacramentorum
Administratione, sive panem E-
leemo-

leemosynæ In bonorum largitio-
ne & distributione concipiatis.

*Hæc autem loquentibus iis sta-
bat J E S U S in medio eorum
&c.*

Dicite modò à Discipulis
CH R I S T I (*Fratres in CHRI-
S T O dilectissimi*) sectari viam
conciliandæ pacis apud DEUM
patrem , & si vultis Dominum
J E S U M præstò habere, juxtà
cernere , & comparentem vobis
in medio templi suspicere , &
contueri: recolite merita, edicite
miracula , omnisq; sermo tri-
umphalis palmæ recordatione
super Orcum & dæmona, super
mortem & criminis, cæteramq;
nequitiae spiritualis hydram &
monstra tanquam sale condia-
tur.

Absint lites & scandala, rixæ
& convitia , hærefes & Schisma-
ta, diræ & perjuria, quibus no-
men

men D E I apud gentes blasphematur; quanto magis $\lambda\gamma\zeta\theta$ iste, quem beatus Apostolus $\sigma\alpha\pi\tau\sigma\sigma\tau$ vocat, & impuri homunciones ab ore fætido, inter media Cupediarum fercula, & densa ingurgitationum pocula evomere frequentiùs solent & exhalare.

Lingua apud Hæbræos $\mathbb{כְּבָשׂ}$ dicitur, sonatq; *Gloriam*, quia D E U M linguâ honoramus; & certè absconum videtur, seu potius dignum anathemate, ut quo ore D E U M colimus, pascha celebramus, eucharistiam excipimus, & mellitissimam dominicæ carnis placentam suaviusculè & spiritualiter degustamus: ab eodem verba lasciva, & petulca, fæda & spurca, tanquam è putidiore lacunâ, aut gravi aliquâ sentinâ despumentur.

Guttur sulphureas lentè exhalante Mephites.

Ora

Ora mediùs-fidiùs istiusmodi
hominum non sunt ora , vocisve
organæ, sed potiùs cloacæ & ster-
quilinia, voraginiæ & sepulchra,
hiantibus tumulis,

—*Et grave-olentis Averni,*
faucibus comparanda.

Alii loquuntur nugas & in-
somnia , alii loquuntur fabulas
& mendacia, alii lapides, & tre-
menda angelorum cohortibus
verborum fulmina, omnes præter
sententiam Evangelistæ, & si dis-
pliceant otiosa verba omnes me-
ritò arguendi. Quod enim ingre-
ditur os , non inquinat hominem
sed quod egreditur ab ore ipsius
utpote πονηρὶ διαλογισμοὶ , φόνοι , μο-
χεῖαι , κλοπαὶ , φέδοιαρπεῖαι , aliaq; e-
jusmodi secundum Matthæū 25.

Hæc sunt ea quæ abigunt spi-
ritum vitæ , ut fumus apiculas
solet exterminare, Dominumq;
gloriæ intra amæna gratiarum
roseta

roseta deliciantem longissimè profligant; quibus dæmonem ci-
tiùs credo adfore quām Domi-
num, neq; unum modò sed legi-
onem, pluriumq; dæmonum in-
cursionem, pro benedictione, &
pace maledictionem & pœnam,
excidium, & stragem; interneci-
onem , & mortem, vastitatem,
deniq; et ruinam subitâ quadam
~~παρολεθρία~~ allaturam. Simile ad-
modùm contigit in pago vicino
Academiæ , ubi frequens turba
ad *ludos Scenicos* confluxerat: a-
liis contusis, & collisis, aliis con-
fractis , & concisis , repentinâ
morte abruptis obrutisq; pluri-
mis, qui per media tabulatorum
fragmina , & dura ædificiorum
rudera , truncatis membris ani-
mam supremam exhalabant,

*Dum collapsa ruunt subductis
tecta columnis,*

*Postquam ater homo, & sacri-
legus*

legus nebulo, bipedum nequissimus, è *dramatum numero*, (faragine dicam an sartagine loquendi?) execrandâ certè *βωμολοχία* & horrendâ blasphemiam omne cænaculum implevisset, circumfusum aëra incestâisset, Orchestram ipsam polluisset, & quodammodo devirginâisset.

Cui videtur astipulari in suâ *Tragi-Comædiâ*, Vir fidei integrimæ, in primis doctus, secundus nulli pietate. *Quinetiam Iohannes* Apostolus ingressus balneum resiliit protinus conspecto ibidem *Cerintho*, nè forte caderet: si qua fides *Eusebio* libro 3º Ecclesiasticæ historiæ. Quanto magis relinquendæ ædes, naviculæ, porticus, basilicæ, theatra, spectacula, ambulacra, peristylia, ubi monstra hominum **DEO** ostrepentium convenere; nè cum iis deprehensi pereamus, & tanquam

quam incendio communi omnes paritè conflagremus. Abundè constat (ubi-cùnq; oculos convertimus) funesta impiorum synedria, & prophana balatronum dictoria exosa D E O , exitiosa hominibus, apertæ Nemæsi, & extremis periculis objacere. Intervim vero, quorsum Dominus ecclesiæ bene dixit? Propter gratiam labiis diffusam; diffusam in orationibus, diffusam in Sermonibus, diffusam in exhortationibus, diffusam in concionibus.

*Diffusa est gratia in labiis tuis,
propterea Dominus benedixit.*

Neq; solùm benedixit, sed in eternum benedixit, ut psaltæ placuit in psalmodiâ I S R A E L I S.

Labia Ecclesiæ sunt præcones Evangelici, quibus subesse debet lac & mel juxta Salomonem: superesse pax & gratia, charitas, & benedictio, uti olim **examen**

apum

apum *Platonis* linguâ fertur ses-
sitâsse, cum jaceret in cunis, pri-
mis fasciis involutus. Vos itaq;
rogandi estis, ut sumpto carbone
ab altari Dominico, labia vestra
expurgetis, quo magis sint *calam*
mi expediti Scribæ, ceu potiùs
organa Spiritùs Sancti, ad ex-
promenda D E I consilia para-
tissima, non subtùs è Gehennâ
per nefanda Orgia, sed divini-
tùs è cœlo, per munda eloquia
accensa & inflammatâ.

Dicate regi opera vestra, di-
cite Christo encomia vestra.
Nomen J E S U oleo simile, dul-
ce admodùm & salutare, modò
lucet, modò pascit, modò lenit
reficitq; si prædicâris lucet, si
cogitâris, pascit, si invocâris, le-
nit, ungit, micat, sanat, quævis
dicam ulcerâ, an vulnera ani-
marum? Hunc recolite, & de-
clarate fratribus, sit vobis ut
mel

mel in ore, melos in aure, esu-
rientibus alimonia, ingemiscen-
tibus exultatio, sive natum, sive
crucifixum, sive morientem, si-
ve resurgentem observetis.

Quis non eum lubens prædi-
cârit, per quem unum cœlestis
gloriæ coronam deinceps hæ-
reditabit? Quoties recordamur,
toties confortamur (inquit Ber-
nardus) quoties dicimus, toties
sensimus in medio cordis, in
medio conventus, uti pridem
Israelitæ inter alas **C H E R U-**
B I N I C A S; non cum superbis
ultorem à tergo, sed cum disci-
pulis adjutorem in medio, unde
emergit Domini *situs & positio*,
phanerosis & manifestatio, uti pri-
us animadverti.

Stabat J E S U S in medio eorum. *Hæc autem loquentibus iis,*
stabat J E S U S in medio eorum.
Qui nihil ferè dixit sine para-
bolâ,

bolâ, nihil ferè egit sine miraculo, natus virginepariente, mortuus sole fugiente: prodiit in lucem clauso utero, rediit in vitam clauso tumulo. *Stabat* demum *in medio* Apostolorum, uti constat alibi clauso ostio, ut notam faceret divinæ omnipotentiæ insignem claritudinem. *Stabat* *in medio*, qui jacebat in se pulchro: Situ admodum resurgentis consentaneo, ut cerneretur melius, audiretur pulchrius, crederetur verius, agnosceretur pleniùs: Et si Romani S T A T O R E M J O V E M, nos Christiani S T A T O R E M J E S U M multo sanctius coleremus, J E S U M S T A T O R E M, J E S U M S T A T U M I N A T O R E M, & procul dubio vindicem credentium. *Stabat* subito visibili modo, qui semper adstabat invisibili gratiâ, erecto corpore,

erecto animo, ad D E U M patrem rectâ abiturus: *Stabat* ad consolandum promptus & alacer, stabat ad sublevandum firmus, & impiger nè periculo circumdati, & formidine perculsi à doloris magnitudine absorberentur, Sathanas à dextrâ, C H R I S T U S in medio; Diabolus in circuitu, Dominus in centro, in angulo deniq; *inimicus homo*, cum labefactaret angulos in Jobi domicilio, Salvator mundi in conspectu omnium; neq; *Veritas quærit angulos*, æterna veritas, substancialis veritas, unigenitus D E I filius, primogenitus inter mortuos, glorioso corpore tanquam lumine amictus; Qui si fuit *Lapis angularis*, tum certè propter unionem parietis, quo duæ gentes in unum ovile, in unum corpus pulchrè & fæliciter coalescunt.

Augustus

Augustus sanè locus, de quo Euangelistæ *juncto umbone* videntur consentire. Ubi enim rectius quām *in medio I E S U S*, mediator D E I atq; hominum I E S V S C H R I S T U S , *mediae* naturæ *media* ~~cosmouis~~, fons aquæ *in medio* deserti, Sol justitiae *in medio* Ecclesiæ, Gloria D O M I N I *in medio* Tabernaculi: Lignum vitæ *in medio* Paradisi, Flam. ma ignis *in medio* rubi, Agnus D E I *in medio* Throni , Filius hominis *in medio* Candelabrum , Dominus exercituum *in medio* Angelorum, ut cor hominis *in medio* Corporis ad animandum, excitandum, adjuvandum, inspirandum & in omni bono opere confirmandum ? *Vbi enim, duo tresve ad plurimum, ibi erit Dominus in medio eorum.*

Multoties seipsum præbuit cùm Mariæ tum Cephæ, aliisqne mortem

mortem insolabiliter deplorantibus, nusquam verò Suavior manifestatio, aut clarior ^{imperceptibilis}, quàm in cætu Apostolorum; ubi instar fulguris emicuit, seu potiùs jaspidis in medio auri circulo radiantis, *in medio* doctorum primò admirabilis, *in medio* latronum deinceps miserandus, *in medio* discipulorum postremò gloriosus: ut ex æquo respondeat, ex æquo luceat, ex æquo benedicat, ex æquo influat oculis animisq; singulorum. *Non est enim Deus acceptor personarum*, sed in omni regione, eorum qui pie colunt sine discrimine miserentur.

Stat in medio vestrum, quem, vos nescitis (inquit Johannes) imò potiùs quem vos novistis, salutem *in medio* terre operatum, superesse modò et superâsse omnes Satanæ machinas, ne dicam munitiones

nitiones et ὥχωματα subruisse
funditus et deturbasse.

Quale spectaculum? Qualis visio? quam celebris, quamjucunda? Dominum gloriæ, Authorem vitæ, Regem cœli, Conditorem mundi, post alligatum fortē, expilatam domum, triumphatam mortem, Captivatam deniq; ipsam captivitatem *in medio* Apóstolorum choro et coronâ, onustum spoliis, ornatum insignibus tanquam Aquilis quibusdam vîtricibus speculari? *Videbo istam visionem magnam* (inquit Patriarcha) de rubo urente, et rubente, clarissimo incendio, et certè optandum foret de nostrâ visione idem sentiremus, idem profiteremur.

*Egredimini filii Hierusalem,
Egredimini filiae Sionis, contem-
plamini regem Salomonem, fili-
um D E I, magnam certè visio-*

nem: manus et pedes explicantem, vulnera et cicatrices ostendentem, et si non clavos, saltem vestigia et indicia tanquam divina quædam trophæa intimis sanctorum visceribus et præcordiis imprimentem, erigentem.

Insomnes aliquando noctes egit Themistocles, cùm spectaret Miltiadis trophæa, neq; dormire potuit virtus œmula, quoties de ipsius gloriâ cogitaret: Amplior multò et speciosior C H R I S T I palma et victoria, quâ vicit L E O *de Tribu Juda*, et profli-gatis hostium turmis, omnes Satanæ Copias dissipavit. Evigila qui dormis, exurge à mortuis, imitare Themistoclem, illuminabit te C H R I S T U S C H R I S T U S inquam, recumbens ut L E O, rugiens ut L E O, postquam divisit spolia & devoravit prœdam ab orco redux,

dux, ab inferis redivivus. *Leva, te portæ Capita vestra, & elevami- ni portæ aeternales, ut ingrediatur REX GLORIÆ, Quis est REX GLORIÆ? Dominus fortis in prælio, qui non solum ingressus est domum clausis fori- bus, ad sublevandum Apostolos, sed fractis portis cœnëis, et solutis Inferni doloribus, per sanguinem intravit cælestè tabernaculum, cœternâ redemptione pro nobis comparatâ.*

Stabat in medio, sedet in fasti- gio. Stabat in medio regnat in fasti- igio, sublimè fastigio divinæ ôni- potentiæ et cœlestis gloriæ, super Thrōos, & Potestates, super Dominationes, & Principatus, super Cherubin, & Seraphin, ad dextram Patris elevatus. Dicit enim ubi intro- ducit primogenitum, Adorate eum omnes angeli ejus 1° et 7° ad Hæbreos, et si fortè angeli

tum certè homines multò rectiūs, liberati morte, emundati, sanguine, informati verbo, renovati spiritu, ad nuptias deniq; ipsius agni tympanis et gaudio, Cymbalis et jubilo postremò evocandi. *Adorate eum omnes angeli, adorate eum omnes sancti*, ut sit Dominus *in medio terræ*, benedictus et celebrandus, qui est DEUS *in medio cæli*, gloriōsus et admirandus.

Exaltatio CHRISTI, exultatio *christiani*, quo vigente virescunt membra: & si fortè cum eo surrexistis, à morte ad vitam, à culpa ad justitiam, ab hæresi ad fidem, à tenebris ad lucem, ab irâ ad gratiam, ab exitio ad salutem: comparete vosmet tanquam luminaria, *in medio generationis* pravæ alios hortamini, alios consolamini, Sanctorum comitia indagate, versamini

versamini inter discipulos *Christi*, thesauros scientiæ *in medium* producite, aperite fontes *in me-
dio* Hierusalem, fluant aquæ *in
medio* platearum, aquæ salientes
in vitam eternam. Ipsam post-
remò φιλαδέλφιαν prosequimini, *in
medio* fratrum ambulate, proce-
dite, vigilate, contendite, ut lap-
bos erigatis, cęcos dirigatis, &
verę sapientiæ studiosos in *laetitiam*
præceptorum *viā* confirmetis.
Ita demum similes eritis filio ho-
minis *in medio* seniorum, seu Co-
lumnæ alicujus templi, aut tra-
bis cujuspiam* basilicæ, quibus
ingentes machinæ & stupendæ
moles subnixæ, & stabilitæ ful-
ciuntur.

Misera interim, & nunquam sa-
tis deplorata videtur cōditio, qui
desertâ *Christi* familiâ extra fines
Hierusalem, et quasi pomeria e-
vagantur, neq; solū à verbis
Christi,

Christi, sed ab exemplo ipsius longissimè recedunt. *Christus* in domo, isti in circo: *Christus* in tabernaculo, isti in theatro, *Christus* inter discipulos et greges sodalium, isti inter feras et armenta pecorum, à præceptis et doctrinâ, à mandatis et custodiâ extorres facti et alieni. Quo magis exclamandum videtur cum Salomone *convertere*, *convertere* *shunamitis*, *convertere*, *convertere*, ut videamus Te ad *sancuarium DEI*, et locum tabernaculi velis remisque convolantem; intra portas Hierusalem, et muros Sionis, inter flores horti et delicias paradisi, ubi os DEI cernitur, et vox Dei clarissimè exauditur, non gementis et increpantibus, uti olim heroicis temporibus, sed mulcentis et conciliantis divina humanis, cælestia sublunaribus.

Dicit

Dicit enim PAX VOBIS. Quod superest mihi postremo loco explicandum.

Hæc autem loquentibus iis, stabat JESUS in medio eorum, dicitque eis PAX VOBIS.

Si nihil diceret expavescentibus discipulis, spectrum fortè existimarent, et certè ejusmodi opinio tremula ipsorum Corda penitus invaserat dixit itaque multa (ut liquet posteà) nè infans haberetur verbum patris & *λόγος* verè *τοιωθες*, petiit cibum, comedit pisces, aperuit scripturam, promisit spiritum, jussitque *Hierosolymis* expectare, ut substantiam carnis quovis modo indicare: Vox autem, quâ primò adortus fuit, præsenti Sermone comprehenditur, uti modò audiatis: PAX VOBIS.

Dulce Acroama, dulcis oratio, omni suavior musicâ, omni gratior

or cantilenâ & certè ab ore domini,

Méλιτη γλυκίων φεύγειν αὐδή, plusquam Nestoris aut etiam suadæ; medula mellis, medulla gratiæ medulla spiritus, medulla vite, PAX VOBIS, PAX ECCLE. SIÆ. Hæc est enim meta & terminus cujusvis prælii et certaminis, propterea digladiamur et contendimus, ut diuturnæ pacis otio tandem recreati abunde et dapsiles saginemur: quæ si unquam fuit jucunda, tum certè post victoriam fugatis hostibus jucundissima, finis pugnæ, fructus victoriæ, conciliatrix deniq; vitæ humanæ blanda & salutaris.

Provocante olim serpente Dominum gloriæ, mors et vita certamen iniere, venit, vidit, vicit magnus Leo de tribu Iuda, et Goliam

Goliam infernalem suo gladio detruncavit , vicit eum ligno crucis , qui vicerat *Adamum* ligno arboris , ex quo *pax* et serenitas, fiducia & securitas universo orbi delegata , non humanæ vocis tubâ , sed divini oris præconio indicitur & celebratur.

Nusquam fremit , nusquam frendet *Leo* ampliùs, sed in *agnum* versus qui tollit peccata, omnia pacat , omnia pacificat, pacem optat & precatur, *pacem* donat er largitur , quâ nihil uberioris , nihil præstantius aut certè inter humanæ vitæ discrimina magis expetendum.

Aspice venturo lætentur ut omnia sæclo:

Aspice venturâ lætentur ut omnia pace!

Montes ovant, colles saltant ut agni ovium per montium iuga,

ga, sonant abyssi, reboat mare,
exultant cœli, jubilat terra, fa-
cies deniq; totiusorbis suaviter
renovata subridet plusculum &
hilarescit. Crebra fuit *Pacis*
vocabulo & perquam familiaris
salutatio; neq; absimile videtur
τῷ ὑγίᾳ εὐρε apud Græcos Τίλυ Ποιεῖσθαι
apud Hebræos, quo uno significa-
bant omnia; gratiam, salutem,
gaudium, lætitiam, ἐνθυμίαν ἐννυχί-
αν, & omnimodæ fælicitatis cum-
ulatam perfectionem, tanquam
*mensuram bonam, pressam, agita-
tam, & superfluentem* in patulos
amicorum sinus, piè, & devotè
congerebant. Et certè à Domi-
no J E S U frequentius adhibe-
tur, hic semel, bis apud *Johannem*,
multoties alibi sanctorum Coro-
næ, præsertim verò undecem,
qui variis cogitationum motibus,
ceu vastis undarum molibus quô
vis ingruente turbine, jactaban-
tur

tur indiès, & fluctuabant, cùm propter acerbitatem Dominicæ passionis, tum propter immanitatem Judaicæ tyrannidis, mortem & crucem, cædem & cruentum ubivis & passim minitantis.

Reliquit *pacem* abiens cum è vitâ excederet, confirmavit *Pacem* rediens cùm à morte exurgeret, divinus *Thesens* & immortalis pacem veram πολυφάρμακον ægritudinis medicatricem & panacæam animarum. Voluit enim suo indicare exemplo quod mandaverat Apostolis secundum Matthæum 15. *Quoties ingredimini alicujus domum, dicite PAX huic domui.* Adeoq; fratres unâ confidentes *pace* excipit, ut quod âte luctam certânis facilè indulserat, post absorptam mortem, & avulsum aculeum, post ablatum Chirographum, et instauratum corporis

corporis sui templum uberiùs distribueret, & tanquam pre-nobilis agnothetes & multarum palmarum gladiator strenuus, triumphali quodam jure dispen-saret.

Audiam quid loquetur Dominus?
(inquit Psalmista) *Dominus pa-cem loquetur servis, & certè lo-quutus est non modò pulchritu-dinem sed abundantiam ipsius: sedebunt utiq; in pulchritudine, abundantiam pacis habituri, con-tra mundi impetum & procellas, carnis ἐπιθυμίαν & illecebras, tur-bas Satanae & machinas arietan-di undiq; conquisitas. Est e-nim vox DEI sermo angelorum, divinum idioma, cælestis har-monia, quâ cives Hierusalem gaudent invicem et se mutuò amplexantur.*

Multiplex habetur apud Theo-logos *pacis* ratio: alia cum D E-

O alia cū proximo: alia cū angelis, alia cum hominibus: alia interna, spiritūs & conscientiæ, alia externa, regiminis & politiæ, omnes D E O tribuendæ, potissimum ea, quæ sedat animum & tranquillat mentem, per veram fidem & remissionem peccatorum, *reconciliatio* nimis rūm *cum* D E O patre per unigenitum Filium, qui seipsum pro nobis *αντίλυτρον* exhibuit: redemptionis humanæ pretium inestimabile.

Frustra *pacem* extra D E U M quærimus, sive in cognitione & scientiâ, sive in contemplatione & sapientiâ, sive in bonis fortunæ, sive in operibus justitiæ, quæ nosmet ipsi procuravimus; quanto minus in extis pecorum, & fibris animalium, nè dicam legagilibus sacrificiis, & jam pridem obsoletis *Romanæ Cathedræ* indulgentiis? Non est *επι* *Pythagoricum*

C

goricum aut dialecticum, sed Theologicum & divinum, quod solatur Christianos; Si CHRISTUS pacem dixerit, sani erimus, sancti erimus, jucundabimur in pacis elegantia, delectabimur in pacis abundantia, nullâ unquam temporis mutatione violandâ; sacro fædere, et concentu harmonico, inter animam & mentem, inter carnem & spiritum, inter appetitum & sensum, inter voluntatem & rationem perfectè inito & conservato.

Dicuntur aliquando homines *pacis* angeli, dicuntur aliquando angeli *pacis* internunci, is solus est *pacis* author, qui DEUS P A C I S insignitur; mysticus *Salomon*, *pax ipsa*, utraque faciens unum: cuius regnum est civitas *pacis*, cuius Evangelium est fædus *pacis*, cuius mandata sunt viæ *pacis*, et verè *semitæ pacificaæ*

Nos

Nos siquidèm justificati fide, pacem habemus apud D E U M per I E S U M C H R I S T U M *Dominum nostrum* ad Romanos 5°. Omnes chari, omnes liberi, & quia Filius liberavit omnes verè liberati, ut constat liquidò Johannis 8°.

Multi interim dicunt *pax*, ubi non est *pax* aut aliqua certè vel umbra *pacis*, & vestigium, quin potiùs (ut disertè *Seneca*) *Tedium sui & nusquam animi residentis voluntatis* iræ, clamores, diræ, cruciatus, nullius *Mercurii* virgulâ sopiendi, compescendi, nisi Dominus fortè increpuerit, cujus imperio mare & venti, turbines & fluvii, obsequuntur. Est enim *pax* res augusta, & beneficium singulare, ut *Ancile Romanis* divinitûs erogatum, non quibusvis sed Apostolis, non impiis sed conversis, non profanis sed electis, non in-

credulis sed fidelibus, cujus ope carcerem & vincula, equuleum & verbera, aliāq; supplicia longè graviora cùm *Laurentio, Cypriano, Vincentio, Theodoro*, cæterāq; Martyrum catervâ facile contemnunt ; in mediis quasi flammis alacres, læti, hilares, jactabundi gloriantur ; consciī benè (ut verbis utar Ethnici) *se recta ad immortalitatem pergere*, et sequendo *Agnum Leonem* vincere.

P A X V O B I S (inquit J E S U S) *vobis* Discipulis, *vobis* amicis, quibus volupe cùm sanctis, quorum politeuma in cœlis. Mortuus fuit, at revixit, habétq; claves mortis & inferni, constricto dæmone, expiato crimine, sedato patre, conciliato homine non multo auri pondere, sed copioso agni sanguine, æterno omnium Creatori.

In

In CHRISTO pacem, in mundo certamen, in CHRISTO requiem, in mundo tribulationem experimur. Utinam (*Fratres*) non ignem & ferrum, latrocinium & rapinam, excidium & stragem, lanienam & interitum alicubi gentium habemus. Grassatur etiamnūm *A'no* noxia & feralis dea, quin potius *Gravivus Homericus*, & *Bellona* omnium funestissimæ; ira, vindicta, cupiditas, insolentia, rabies, blasphemia, crudelitas, ~~avarugia~~ in omnes pœnè mundi oras, tanquam è Pandoræ Capsulâ, aut veneficæ alicujus pixide, turmatim, cætervatim, exiluere. Alibi lascivia, alibi intemperantia, alibi furor, alibi insania, ubique dæmon, & monstra dæmonum, quibuscum ingruit lucta & certamen; quia *promisit agonem qui promisit Coronam*, ut scitè *Augustinus*

inus Salviano coincidens.

Nusquam pietas, nusquam fides, in plerisq; mundi regionibus : quarum vice luxuria, ingluvies, libido, impuritas, violentia, vinolentia, nè dicam atrocia quædam flagitia, subeunt, incumbunt, & debachantur.

Vita hominis militia super terram, omnisq; mundus ut *Campus Martius*. Fit sæpenumero unius præfectura multorum præda, & si non *Astræa*, *Pax* saltem (*Astræa* filia) reliquit terras, & justitiam osculata in cœlum a- volavit.

Fuerit aliquando *pax* ab inimicis, non à domesticis: fuerit ab hostibus, non ab hospitibus: fuerit à gladio, non ab insidiis: fuerit ab armis, non ab hæresibus: fuerit à vi, non à vitiis: fuerit à militibus, non à litibus: & repugnantibus animorum

animorum studiis. Vos modò *pacem* dicite, *pacem*, quærите, *pacem* diligite, *pacem* habete, *pacem in vobis, & salem inter vos,* pro mandato **CHRISTI** observando.

Fertur *Plato* ipsam philosophiam è cœlo devocâsse, revocate *pacem* DE I solio assidentem, & *volatilem Deam* non vi & armis, sed oratione & precibus inter sublunaris sphæræ ambitum redigite, & coercete.

Vicimus aliquandò sine triumpho, & devicimus spolia sine trophæo, ipsi victores victis similes, quemadmodum *Romani* superatis *Pænis*. Victoriam cupimus pro recente victoriâ gratulabundi, sed magis *pacem* & longè optabiliorem *αὐτωσιν* armorum, tempora saltem *Halcyonia*, quibus opes suas tanquam ova pariant conserventq; utrinq;
Halcyones

*Halcyones cùm Germanici tum
Britanici littoris.*

Sunt reverà multa, quæ *pacem*
Hierusalem conturbant, sive
mysticæ & spiritualis, sive politi-
cæ & forensis. *Pacem* animæ tur-
bant, reatus & criminæ, pacem
Ecclesiæ turbant hæreses & scis-
mata, *pæcem* Academiæ turbant
Sycophantiæ & scandala, *pacem*
Universi turbant ambitio, con-
tumacia, avaritia, perfidia, mul-
torum denique scelerum collu-
vies, & sentina; *quomodo* enim
pacis tranquillitas quoties abun-
dant stupra *Jesabelis*? Rogemus
itaq; pro *pacem* publicâ, DEUM-
que votis oneremus, ut qui dig-
natur salutare, dignetur salvare,
æternâ *pace omnem* rationis cap-
tum superante. *Beati* qui dili-
gunt eam, *beatores* qui servant,
qui fruuntur & degustant *beatissi-
mi*. Hæc sunt arma nostræ mili-
tiaæ

tiæ quibus DEUM exoramus, cœlum expugnamus, & vim quan-
dam inferimus sanctissimo
Agni throno, religiosè observan-
dum.

Date, quæso, operam & stre-
nuè contendite, sepositâ omni
carnis & spiritûs immunditiâ;
ut post tot aquarum exitus &
flumina, post tot molestiarum
impetus & diluvia, sacra, religi-
onem, jura, politiam inundantia,
emundantia, & (quod facilè spe-
ro) ab infinitis vitiorum fodi-
bus, & depravatis morum cor-
ruptelis, tanquam à fæce *Romuli*
& scabie mundi expurgantia, glo-
riosæ pacis fructum, & divinæ
misericordiæ germen, tanquam
viridis OLIVÆ frondes, &
ramusculos conspicere & decer-
pere valeamus.

Fuimus omnes miseriæ nostræ
fabri, & quia pacis bono malè

usi ut securius nepotemur, genio
indulsimus, ipsâ *pace* jampridem
orbatî, in varias contentionum
Syrtes, quasi Iaqueos Diaboli in-
cidimus; ut quos *pax* longa vitiis
inquinaverat, eos conturbatio
modica ad honesta studia exci-
taret.

Experciscimini experciscimini,
Veneranda Athenarum capita, & ad
spem quietis nunquam desituar
animos erigite; recordamini
priscæ gloriæ, avitæ gratiæ, &
studete *paci* doctrinæ Evangelici-
æ; maestate hostias voluntatem,
probate vosmet filios *Abrahami*;
Como, gulæ, vino, temulentia,
otio, libidini, Typho, superbiæ,
nuntium remittite, Quæ justa,
pura, honesta, sancta, aut etiam
bonæ fama curate diligenter &
pro virili exercete; ut fides vest-
ra disciplinatior sit in jejuniis &
orationibus, in sobrietate & sanct-
itate

*itate, uti olim sapienter & piè
Tertullianus.*

Quod si verò execranda hære-
seum monstra, tanquam venenati
alicujus serpentis Capita emerse-
rint uspiam & pullulârint, gladio
verbi & mucrone spiritûs refeca-
te, proscindite, transfodite, pro-
sternite; Et dum alii pro vobis
gladios, vos saltem pro D E O
calamos stringite, acuite, subor-
nate, dirigite, (prout vidistis
lectissimum Virum, Antesigna-
num Academiæ, nervosum affer-
torem veritatis orthodoxæ)
Contra omnes hæreticos & hæ-
refiarchas, contra omnes hæreti-
cos & *hæreticorum Patriarchas*,
Sophistas intelligo, sub ovinis
pellibus latitantes, qui sibilant
instar aspidis, & laniant instar
viperæ è quibus prodeunt & na-
scuntur viscera *Lycæi* dicam an-
syonis? (proh dolor !) utriusq;

Hic

hic est gladius quē se terris immisurum promisit *Dominus*; hēc pala, hēc palestra, futura deinceps palma Academica; hæ sunt exercitationes, & *Diatribæ*, hi agones & *Vindiciæ*, quē plurimūm decent ~~temporis~~ Ecclesiæ, è foribus Israelis, eruntque nobis honori & præsidio, omni certè *Palladio*, aut certè *paludamento* sospitatores. Si quemadmodūm, pro evehendâ *Romani* imperii gloriâ, *Virtus* & *Fortuna* olim contendére: ita protuendâ *Academiac* famâ, pietas, scientia, religio, doctrina, fides, prudentia, sanctimonia, disciplina, junctis viribus concertârint. *Qui salvam cupiunt rem-publicam sequantur me inquit Nasica* in patriæ discrimine: qui salvam cupiunt *Academiam* sequantur JESUM salvatorem omnium, & doctrinæ Evangelicæ puritatem.

Nullu m

*Nullum Numen abest si sit prud-
dentia---,*

Non mundi sed patris, non
carnis sed spiritūs: *Theologica*
prudentia, & divinæ legis sancta
observatio.

PAX multa diligentibus eam,
uti olim canebat exultim suavissimus propheta: *pax* (inquam)
multa cùm domi, tum foras, cùm
animi tūm corporis, non evanida
ad tempus, sed florida & peren-
nis, gloria & immortalis, plus-
quam fuit in diebus *Numæ* aut
temporibus *Augusti*, cum descri-
beretur mundus universus; neq;
Jani, templum semel clausum
aperietur deinceps in excidium
orbis, & perniciem anima-
rum.

Gloriam tuam *Domine* non
dabis alteri, *pacem* tuam *Domine*
aliis reliquisti, maneat tibi *gloria*
illibata, modò nobis adsit *pacis*
gratia

gratia; *Pax* hominibus, & *gloria* **D E O** in excelsis, uti olim distinxerat chorus Evangelici exercitūs.

Quin imò pro comperto habemus, si benè agamus, & honesta proferamus, de miraculis **C H R I S T I** & articulis fidei plura & sèpius elocuti: **D E U S** *pacis* erit nobiscum, & serenabit omnem animi tempestatem: **D E U S** salutis erit nobiscum, & sanabit omnem animi infirmitatem, sub vite nostrâ, & sub fico nostrâ liberè discubentes amicè & suaviter, securè & fiducialiter, ad fontes *Libani*, ad puteos *Abrahami*, ad rivos sapientiæ, ad fluenta gratiæ, & prolabentes undiq; salutaris verbi scaturigines, in umbrâ fidei, in herbâ Evangelii, inter ulnas sponsi, & tenellos amplexus Domini nostri **J E S U** **C H R I S T I** quiescemus.

Semita

— Semita nempe.

*Tranquillæ per virtutem patet
unica vitæ:*

*Tranquillæ per Messiam patet
unica vitæ,*

Dilectum filium, Unctum
Domini quem pater unxit o-
leo lætitię prę consortibus suis in
Regem, in Prophetam, in Sacer-
dotem.

*Qui stat à longè per ab-
sentiam carnis, stabit in medio
per adventum spiritūs, reno-
vantis spiritūs, incubantis
spiritūs, dirigentis spiritūs, di-
ligentis spiritūs, dicetque no-
bis P A X V O B I S ; ut
eodem definat uude orsa fuit
Oratio, P A X & gratia,
salus et gloria, à D E O patre
et à Domino noſtro J E S U
C H R I S T O, æternūm colen-
do, æternūm celebrando, ab
æterno*

48 RAMUS OLIVÆ.

æterno in æternūm benedicto,
cui una cum patre, et spiritu sancto, sit honor, gloria, majestas,
et potentia in omnem æternitatem. AMEN.

ERRATA.

Lege p. 2. l. 13 Irenæns. p. 9. l. 6.
discite, p. 15. l. 21. iuvat, promicat.

FINIS.

